Zrod nového influencera:

VAXINÁTOR vyvracia hoaxy o očkovaní

Klient: Asociácia inovatívneho farmaceutického priemyslu

AIFP SK
ASOCIÁCIA INOVATÍVNEHO FARMACEUTICKÉHO PRIEMYSLU

seesame

Kontext

Očkovanie je jedným z najväčších objavov modernej medicíny a každý rok zachráni milióny životov.
Avšak ...

... nízka dôvera vo vakcíny aj naďalej vážne ohrozuje verejné zdravie.

Kontext

Správa o stave dôvery v očkovanie (2020) ukazuje, že **Slovensko patrí medzi 6 krajín s najnižším percentom dôvery vo vakcíny,** 12% pod priemerom EÚ.[1]

Úrovne povinného očkovania výrazne poklesli. Zaočkovanosť proti osýpkam začala v niektorých regiónoch Slovenska klesať pod úroveň tvorby kolektívnej imunity a boli zaznamenané epicentrá osýpok.

O očkovaní sa dlhodobo šíria dezinformácie. Po vypuknutí pandémie sa očkovanie stalo jednou z najdiskutovanejších tém a počet nových hoaxov, ktoré bolo treba vyvracať rapídne narastal.

V apríli 2020 **iba 40,9% Slovákov vyhlásilo, že by sa dali zaočkovať v prípade, že by bola dostupná vakcína na nový koronavírus.** 20,8% opýtaných, ktorí mali odmietavý alebo nerozhodný postoj k očkovaniu proti COVID-19 uviedlo, že je to preto, lebo **nedôverujú farmaceutických firmám.**[2]

Keďže vieme, že očkovanie je najúčinnejší spôsob ako bojovať proti infekčným chorobám, museli sme zakročiť.

Zdroj:
1 - European Commision, Vaccine Confidence Project: Slovakia - Vaccine confidence factsheet 2020, dostupne na https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/vaccination/docs/2020_confidence_factsheet_slovakia_en.pdf
2 - Ako sa máte, Slovensko?, Apríl 2020, MNFORCE, Seesame, SÚ SAV a ÚVSK SAV, 21.- 23.4.2020, N=1 000

Cieľ

Stanovili sme si ambiciózny cieľ:

**Ukázať ľuďom,
že vakcíny sú bezpečné
a účinné**

Výzva

Ale ... malo to háčik:

Ako zvýšiť povedomie o prínose očkovania, ak ľudia **nedôverujú farmaceutickým spoločnostiam a mnohí veria konšpiračným teóriám?**

Ako sa vyhnúť tomu, aby naša **kampaň nebola vnímaná ako manipulatívna, zastrašujúca a komunikovaná z pozície autority** – ako tomu bolo v prípade mnohých iných kampaní, o čom svedčia aj viaceré štúdie?

Ako úspešne bojovať proti hoaxom a dezinformáciám o očkovaní, ktoré sa vďaka internetu **šíria rýchlosťou svetla?**

Idea

Vytvoríme nového influencera, ktorý má vedecké zázemie, je otvorený diskusii a dokáže tvoriť autentický a dôveryhodný digitálny obsah. Prostredníctvom neho vybudujeme z obyčajných ľudí komunitu bojovníkov proti hoaxom o očkovaní, ktorí budú ďalej šíriť overené informácie.

Stratégia

1. Spojíme odborníkov, aby sme pochopili príčiny nedôvery v očkovanie
2. Získame kredibilitu: Neznámeho vedca premeníme na hrdinu
3. S farmaceutickými spoločnosťami máme vzťah založený na transparentnosti, dôvere a jasných pravidlách
4. Budeme komunikovať zrozumiteľným a ľudským jazykom
5. Vybudujeme komunitu od nuly: žiaden platený obsah na Facebooku
6. Zapojíme ľudí s iným názorom
7. Nebudeme sa trápiť s anti-vaxermi

1

Spojíme odborníkov, aby sme pochopili príčiny nedôvery v očkovanie

Potrebovali sme lepšie pochopiť základné príčiny nedôvery Slovákov v očkovanie a aké komunikačné techniky by podľa odporúčaní založených na výskume dokázali zmeniť ich názor.

Spojili sme odborníkov naprieč sektormi (politickí experti, lekári, zástupcovia WHO, sociológovia, influenceri a novinári), aby s nami zdieľali svoje **skúsenosti, postrehy a dáta, ktoré nám pomôžu vytvoriť najlepšiu možnú komunikačnú stratégiu.**

2

Získame kredibilitu: z neznámeho vedca sa stáva hrdina

Slováci možno neveria farmaceutickým spoločnostiam, no dôverujú vedcom a zdravotníckym pracovníkom. Slovenské vedecké inštitúcie sa už dlhé roky tešia vysokej dôvere verejnosti. Našli sme **pomerne neznámeho vedca,** ktorý sám popularizoval vedu na svojom YouTube kanáli.

Urobili sme z neho avatara: Vaxinátor – bojovník proti hoaxom o očkovaní

3

Vzťah založený na transparentnosti, dôvere a jasných pravidlách

Verejnosť bude Vaxinátorovi dôverovať iba ak bude komunikovať jednoduchým, moderným a autentickým spôsobom. Výrobcovia vakcín pochopili, že na to, aby bol Vaxinátor dôveryhodný, musí mať tvorbu obsahu vo vlastných rukách. Preto mu dali svoju dôveru, boli transparentné uvedení ako partneri projektu, ale do obsahu nezasahovali.

AIFP SK
ASOCIÁCIA INOVATÍVNEHO FARMACEUTICKÉHO PRIEMYSLU

4

Budeme komunikovať v jazyku, ktorému rozumie každý

Na základe odporúčaní od odborníkov sme identifikovali 5 pilierov, na ktorých sme postavili komunikáciu:

1. Zrozumiteľný a ľudský jazyk
2. Vyvážené informácie
3. Argumentácia podložená faktami a štúdiami
4. Slušná diskusia
5. Element zábavy

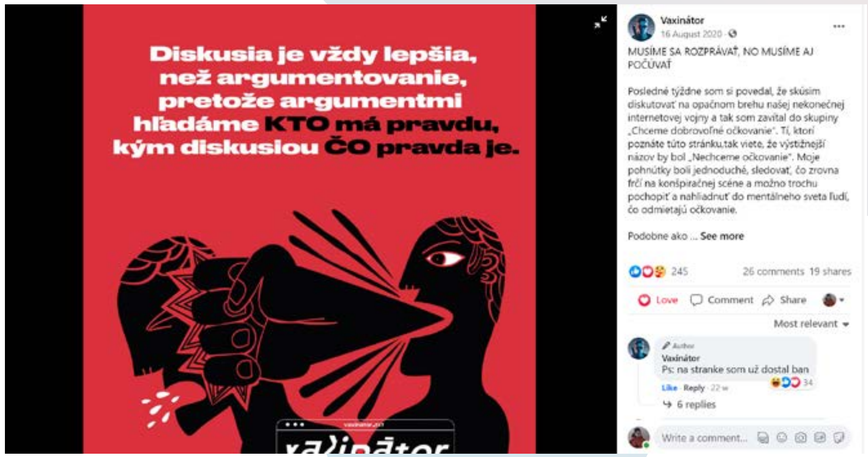

5

Začneme od nuly: autenticita bez podporovaného obsahu

Rozhodli sme sa nepoužívať žiadnu platenú reklamu na Facebooku a namiesto toho **sme sa spoľahli iba na organický dosah.** Inak by ľudia mohli predpokladať, že Vaxinátor je len predĺženou rukou farmaceutických spoločností, platený za „šírenie propagandy“ o očkovaní. A to on nebol. Bol na to celé sám.

6

Zapojíme aj ľudí s iným názorom

Naše publikum nebolo tvorené len členmi pro-vakcinačnej bubliny. Slušná diskusia o očkovaní priťahovala ľudí naprieč celým názorovým spektrom.

Tí, ktorí o očkovaní pochybovali, vyhľadávali Vaxinátora, aby sa dozvedeli viac o téme, o ktorej vedeli len málo. Niektorí chceli počuť iný názor, alebo požiadať o radu. Iní jednoducho chceli počuť argumenty druhej strany alebo sa zapojiť do diskusie.

Všetci mali ale jedno spoločné – **nebáli sa vyjadriť svoj názor, pretože dôverovali Vaxinátorovi, že ich nebude urážať, alebo s nimi hovoriť z pozície autority, z čoho bolo v minulosti obvinených mnoho kampaní.**

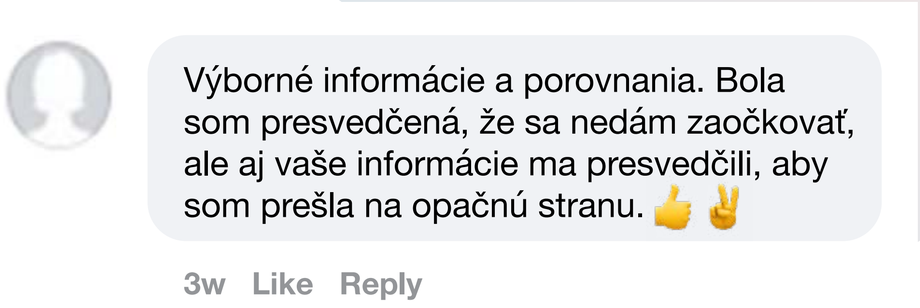

7

Nebudeme sa trápiť s anti-vaxermi

Neustály dôraz Vaxinátora na fakty a vyvážené informácie účinne odrádzal anti-vaxerov od útokov na stránku. Tí, ktorí sa predsa len rozhodli zablúdiť do sekcie komentárov, zostali väčšinou slušní.

Celkovo ľudia napísali pod naše príspevky **19 600 komentárov.** Ani jedna otázka nezostala nezodpovedaná. Na negatívne komentáre a pokusy o šírenie dezinformácií či paniky sme reagovali **s pokojom, slušnosťou a faktami.** Náš štýl komunikácie čoskoro prebrali aj ostatní, vďaka čomu sa nám darilo udržiavať slušnú diskusiu.

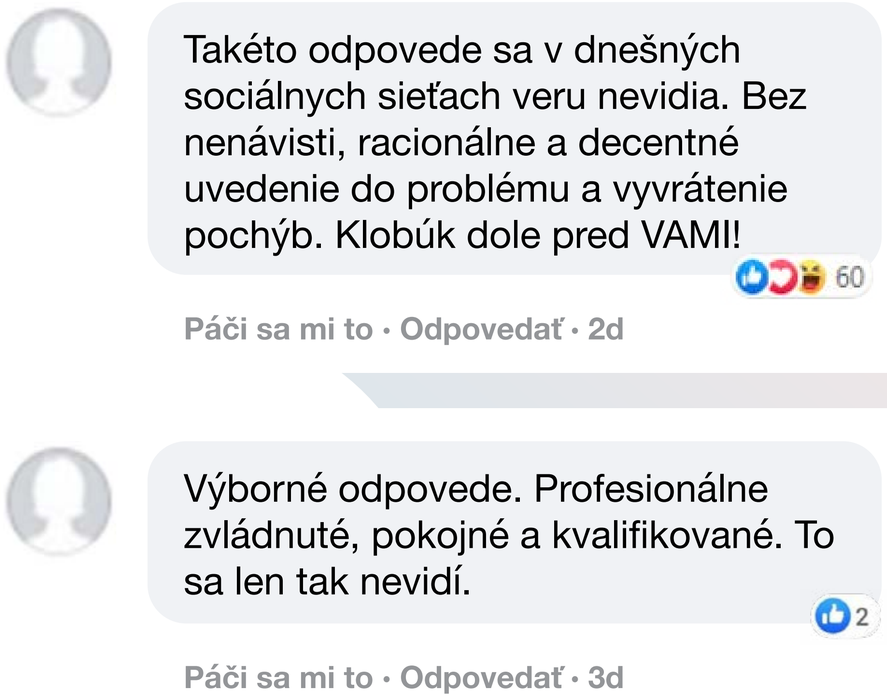

Výsledky

Sprístupnili sme tému očkovania

Sprístupnili sme tému očkovania, ktorá bola považovaná za príliš zložitú.

O tému očkovania sa začali zaujímať ľudia všetkých vekových skupín, naprieč jednotlivými regiónmi a názorovými skupinami. Ľudia začali vnímať Vaxinátora ako primárny zdroj informácií. Naše publikum sa tak aj bez platenej podpory rýchlo rozrastalo.

Za 9 mesiacov sme získali viac ako **13,000 sledovateľov**

Naše príspevky dostali **183,000 likeov**

Naše publikum **nepochádzalo len zo Slovenska.** České mestá Praha a Brno, ktoré sú plné slovenských študentov, patrili medzi najúspešnejšie mestá

Publikum podľa veku

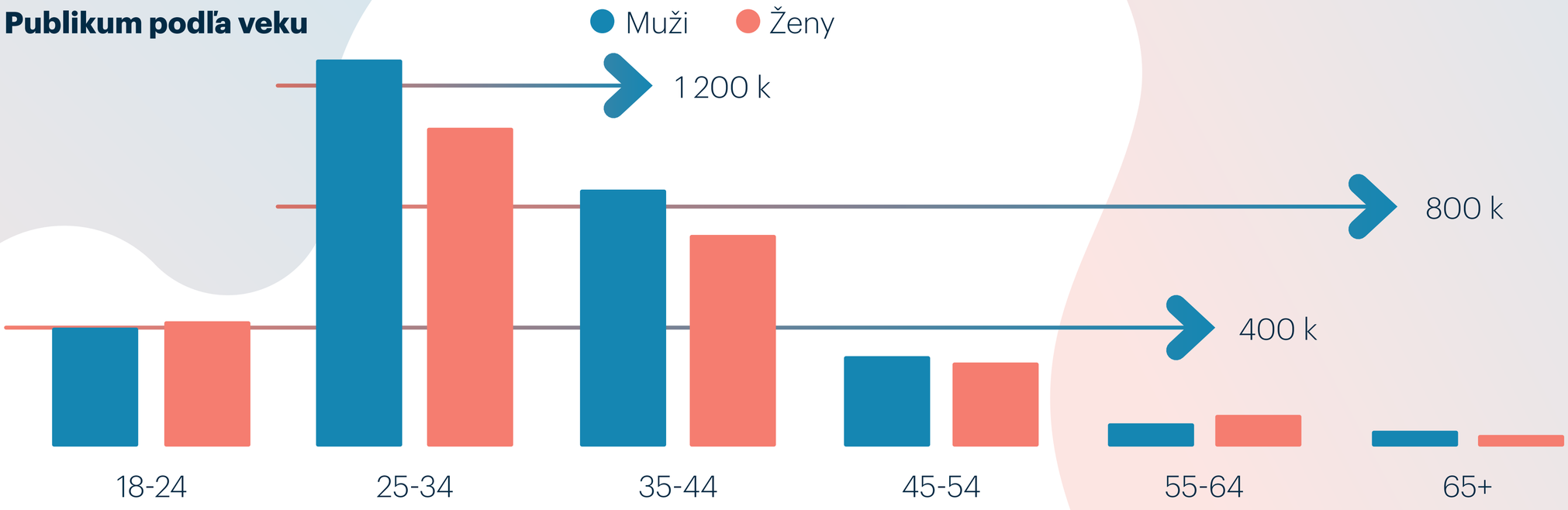

Najúspešnejšie mestá

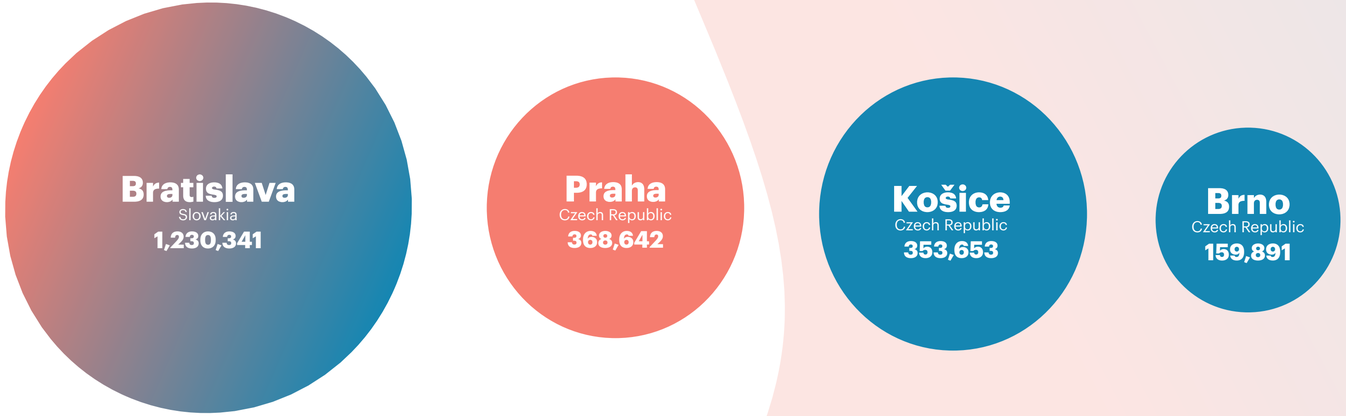

Vaxinátor sa stal zdrojom informácií ako pre mladých ľudí, tak aj pre matky a zdravotníckych pracovníkov

Po vypuknutí pandémie sa očkovanie stalo jednou z najviac diskutovaných tém, čo vytvorilo priestor pre dezinformácie. Každý deň sa po Slovensku šíril nový hoax, ktorý bolo treba vyvrátiť.

Vaxinátora sa vďaka viac ako **360 príspevkom za 9 mesiacov** stal centrom overených informácií pre tých, ktorí pre hocijaký dôvod nedokázali sami držať krok s informačným pretlakom.

Medzi najviac zastúpené vekové skupiny patrili ľudia vo veku 25-34 a 35-44 rokov, často **matky,** ktoré sa so zdravotnými otázkami ohľadom očkovania obracali na Vaxinátora namiesto na svojich lekárov.

Mnohí **lekári** ďakovali Vaxinátorovi za jeho prácu a za to, že vďaka nemu zostali informovaní, keď z dôvodu pracovného vyťaženia a vyčerpania im nezostal čas na to, aby si všetky potrebné informácie vyhľadali sami.

Ľudia ocenili Vaxinátorovu prácu

Uvedomuje si vôbec niekto, čo Vaxinátor robí? 🙂 Vytvoriť FB stránku, ktorá informuje veľm zrozumiteľne, jasne, dokonca odpovedá aj ľuďom, ktorí pochybujú je podľa mňa počin hodný pochvaly a ocenenia...najmä v šialenom disinhibovanom online svete, kde sa väčšinou relevantné vedecké informácie stratia s nálepkou “nezaujímavé” …

Čo si možno neuvedomujú všetci, ktorí tieto príspevky čítajú, ale ja osobne to považujem za obrovský prejav odbornosti človeka (alebo tímu ľudí za Vaxinátorom) je, že dokáže priznať, že veda nemá na všetko odpovede a v mnohých veciach nemôžeme povedať, čo ako bude… priznať si teda, že niečo neviem ale popri tom dosiahnuť budovanie dôvery vo vedu je výkon hodný majstra! A navyše predpokladám, že ako z mnohých podobných vecí ani z toho nikto veľmi nezarobí … 🙂

To celé bolo vlastne jedno dlhé Ďakujem! 🙂

Inak za mňa super, že sa na FB vyjadruje aj niekto, kto sa v problematike vyzná. Vaxinátor super práca. Pokračuj 👍

2

Páči sa mi to · Odpovedať · 3d

Robíte veľmi záslužnú prácu. Ja som detská lekárka a denne som konfrontovaná s rôznymi názormi ohľadom Covidu a očakáva sa odo mňa relevantná odpoveď. Reálne však nemám čas dohľadávať všetky informácie. A práve vy mi v tom veľmi pomáhate.

5

Páči sa mi to · Odpovedať · 3d

Za mě jste jedna z nejpoučnějších, nejkonstruktivnejších, nejvyváženějších a prostě nejlepších stránek a zdrojem informací kolem očkování. Měli byste být povinnou četbou a odkazem pro všechny popírače v ČR a na Slovensku. Problém je, že ti o EBM (evidence-based medicine) data většinou vůbec nestojí 🙂

Každopádně klobouk dolů, fandím Vám ✌️

60

Páči sa mi to · Odpovedať · 3d

Vaxinátor dokázal v priebehu 9 mesiacov osloviť milióny ľudí

Počet zdieľaní:
21 655

Organický dosah:
5,8 mil. jedinečných používateľov

Impresie:
7,48 mil. organických impresií obsahu

V januári 2021 **predstavoval náš mesačný dosah 1,135 milióna ľudí**

Vaxinátor sa stal partnerom pre vládu a kredibilným zdrojom informácií pre médiá

Naše aktivity nezostali bez odozvy.

Naše obsahy začali **ako relevantný zdroj informácií** zdieľať dôležití stakeholderi, odborníci, vzdelávacie platformy, novinári a dokonca aj politici.

Ministerstvo zahraničných vecí pridalo Vaxinátora na zoznam **odporúčaných stránok, ktoré sa venujú boju proti dezinformáciám a hoaxom.**

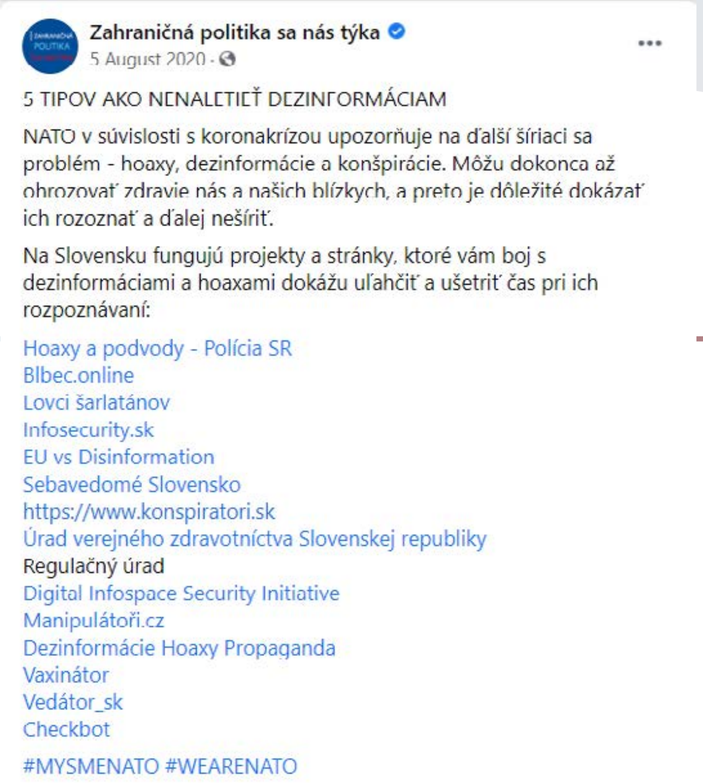

Zahraničná politika sa nás týka
5 August 2020 ·

5 TIPOV AKO NENALETIEŤ DEZINFORMÁCIAM

NATO v súvislosti s koronakrízou upozorňuje na ďalší šíriaci sa problém - hoaxy, dezinformácie a konšpirácie. Môžu dokonca až ohrozovať zdravie nás a našich blízkych, a preto je dôležité dokázať ich rozoznať a ďalej nešíriť.

Na Slovensku fungujú projekty a stránky, ktoré vám boj s dezinformáciami a hoaxami dokážu uľahčiť a ušetriť čas pri ich rozpoznávaní:

Hoaxy a podvody - Polícia SR
Blbec.online
Lovci šarlatánov
Infosecurity.sk
EU vs Disinformation
Sebavedomé Slovensko
https://www.konspiratori.sk
Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky
Regulačný úrad
Digital Infospace Security Initiative
Manipulátoři.cz
Dezinformácie Hoaxy Propaganda
Vaxinátor
Vedátor_sk
Checkbot

#MYSMENATO #WEARENATO

Vaxinátor sa pripojil k politickým expertom, zdravotníckym pracovníkom a ďalším influencerom pri diskusiách za okrúhlym stolom, ktoré sa venovali budúcnosti očkovania na Slovensku a možným spôsobom ako zvýšiť dôveru v očkovanie medzi Slovákmi.

Ďalší influenceri pozvali Vaxinátora, aby hovoril o dôležitosti očkovania na ich platformách.

Záujem médií o našu prácu stúpal úmerne s rastúcou dôležitosťou. **Hlavné mienkotvorné média začali citovať Vaxinátora ako odborníka na tému.** Dokonca ho pozvali aj do rannej relácie najsledovanejšej televízie!

Na Facebooku je zatiaľ menej antivaxerov ako zástancov očkovania, no odporcovia rýchlo rastú, ukázala analýza

Antivaxeri pripomínajú sektu

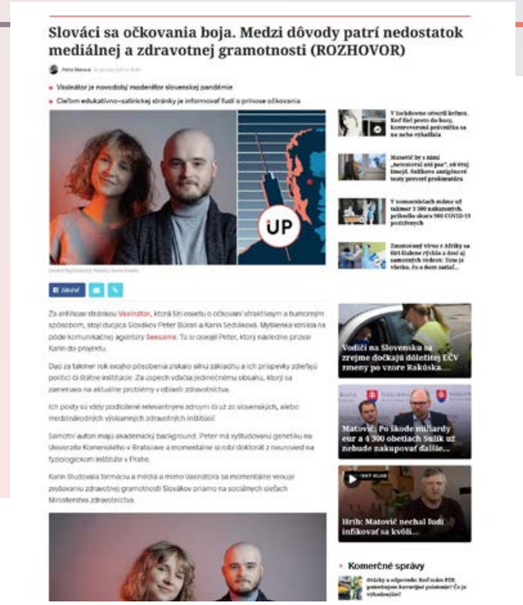
Slováci sa očkovania boja. Medzi dôvody patrí nedostatok mediálnej a zdravotnej gramotnosti (ROZHOVOR)

HD
Tele Ráno
VYVRACAJÚ HOAXY O OČKOVANÍ
08:18
PRIEVIDZA -6°C
SPRACOVANÍ OSOBNÝCH ÚDAJOV ÚČASTNÍKOV SÚŤAŽE NÁJDETE NA WWW.MA

Vďaka Vaxinátorovi môže proti hoaxom bojovať každý z nás

1

Aj napriek transparentnej podpore zo strany farmaceutických spoločností, ktorým ľudia spravidla nedôverujú, si tento projekt dokázal **získať dôveru verejnosti** a stal sa jedným z najúspešnejších bojovníkov proti hoaxom o očkovaní.

2

Vaxinátor sa stal **aktívnou súčasťou dialógu** o tom, ako znížiť nedôveru v očkovanie na Slovensku. Kľúčoví stakeholderi, ktorí sú zodpovední za boj proti dezinformáciám na Slovensku pravidelne vyhľadávajú jeho odborné znalosti v tejto oblasti.

3

Zvýšili sme povedomie o dôležitosti očkovania medzi širokou verejnosťou, ktorá sa o túto tému začala aktívne zaujímať a zdieľať náš obsah. Podarilo sa nám účinne vyvrátiť hoaxy a bojovať proti anti-vakcinačnej scéne s pomocou **novovybudovanej komunity bojovníkov proti dezinformáciám.**